

Handläggare
Ann-Sofie Crona
Telefon: 08-50805209

Till
Hässelby-Vällingby
stadsdelsnämnd
2025-03-27

Regional boendeplan för äldre 2026 med utblick mot 2050

Förvaltningens förslag till beslut

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd godkänner region Västerorts boendeplan 2025-2050 för äldre avseende de delar som gäller Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd.

Sammanfattning

Stadens gemensamma boendeplan är ett underlag för att klara behovet av bostäder för äldre på kort och lång sikt. Planens huvudsyfte är att säkerställa en trygg boendesituation för målgruppen. De regionala planerna är en viktig del av underlaget för stadens gemensamma boendeplanering. Utgångspunkten i all prioritering av olika åtgärder är att utbudet av boende för äldre är en gemensam resurs för hela staden. Konsekvenser för såväl stadsdelsnämndsområden som regionen/staden som helhet ska beaktas i planeringen. Planen avser år 2026, med utblick mot 2050, och utgör underlag till den stadsövergripande boendeplanen som tas fram av äldreförvaltningen. Bifogad boendeplan gäller för region Västerort där stadsdelsförvaltningarna Hässelby-Vällingby, Bromma och Järva ingår.

Bakgrund

I enlighet med kommunfullmäktiges budget samverkar stadsdelsnämnderna regionvis för att årligen ta fram ett per region gemensamt förslag till en äldreboendeplan. Även behov och efterfrågan av seniorbostäder utifrån den demografiska utvecklingen ingår i boendeplaneringen.

Boendeplanen ska vara en regional plan för boende för äldre, ett dokument där regionens gemensamma behov av ombyggnation, avveckling, nyproduktion, driftsformer och inriktningar sammanfattas och analyseras. Boendeplan 2025 beslutades av äldrenämnden den 11 juni 2024 och beslutades i kommunstyrelsen under vintern 2024/2025.

Ärendet

Befolkning och behov i region Västerort

Antalet personer över 65 år och äldre väntas öka stort i västerort, fram till 2050 förväntas antalet personer över 65 år att öka med 61 procent. Det är främst utvecklingen i åldersgruppen 80 år och äldre som har betydelse för att beräkna behov av äldreomsorg.

I västerort förväntas antalet personer 80-84 år att öka med 72 procent fram till 2050. Antalet personer 85-89 år förväntas öka med 143 procent och antalet personer 90 år och äldre prognosticeras öka med 165 procent till 2050.

Tabell 1. Regionens befolkningsutveckling

Ålder	2024	2025	2030	2040	2050
Totalt 65- år	36 899	37 848	42 486	51 595	59 497
Därav					
65-79 år	27 062	27 398	29 836	35 558	38 982
80-84 år	5 344	5 786	6 344	7 465	9 206
85- 89 år	2 719	2 901	4 196	4 928	6 617
90- år	1 774	1 763	2 110	3 644	4 693

Källa: Äldreomsorgsprognos 2024, Sweco

Det totala antalet omsorgstagare i västerort förväntas öka med 62 procent fram till år 2050. Antalet omsorgstagare med vård- och omsorgsboende ökar med 79 procent och antalet omsorgstagare med hemtjänst ökar med 57 procent till år 2050.

Tabell 2. Framskrivning äldreomsorgstagare i Västerort

	2024	2025	2030	2040	2050
Totalt netto*	5 098	5 206	6 017	7 277	8 284
Därav					
Vård- och Omsorgsboende**	1 284	1 313	1 491	1 914	2 299
Hemtjänst* **	3 793	3 881	4 515	5 351	5 972

Källa: Äldreomsorgsprognos 2024, Sweco

*) Totalt netto inkluderar dagverksamhet, hemvårdsbidrag och korttidsvård.

***) Vård och omsorgsboende innebär heldygnsoomsorg

****) Hemtjänst innebär hemtjänst i ordinärt boende samt i servicehus inklusive hemvårdsbidrag

Demografiska faktorer som påverkar omsorgskonsumtionen

Faktorer som visat sig ha betydelse för livslängd och till viss del också påverkar konsumtionen av omsorg är ensamboende/samboende, utbildningsnivå och utrikesfödda äldre. Swecos analyser av samband mellan ensamboende och omsorgstagande visar att ensamboende äldre i betydligt högre utsträckning har äldreomsorg än de som är sammanboende. Hässelby-Vällingby har lägst andel ensamboende i åldersgruppen 80 år och äldre i staden.

Personer med högre utbildning har i lägre utsträckning omsorgskonsumtion än de med lägre utbildning. I Swecos analyser framkommer att det generellt sett är fler som genomgår en eftergymnial utbildning vilket bör generera en minskad omsorgskonsumtion över tid.

Regionen har som helhet en hög andel utrikes födda äldre men det finns skillnader mellan stadsdelsområdena, den största procentuella ökningen har skett i Hässelby-Vällingby. En hög andel utrikesfödda äldre i regionen kan påverka efterfrågan av äldreomsorg på det egna modersmålet.

Särskilt boende

Valfrihetssystemet i Stockholms stad gör det möjligt för äldre att välja det boende de önskar när de fått ett beslut om vård- och omsorgsboende. Av de äldre som under 2024 fick ett beslut om vård- och omsorgsboende valde 70 procent att bo kvar i västerort.

Prognosen för behovet av vård- och omsorgsboende varierar inom regionen, Hässelby-Vällingby har den lägsta procentuella ökningen.

Tabell 3. Prognos för behov av vård- och omsorgsboende

Stadsdelsnämnd	2024	2025	2030	2040	2050	Förändring % 2024-2050
Järva	376	392	462	614	770	+105%
Hässelby- Vällingby	496	493	513	609	694	+40%
Bromma	412	428	515	691	835	+103%
Region västerort Totalt	1284	1313	1490	1914	2299	+79%

Prognos omsorgstagare vård- och omsorgsboende 2024 – 2050. Framskrivning av äldreomsorgsbehov. Källa: Sweco

Det totala antalet platser på vård- och omsorgsboende i regionen har ökat med 77 platser från föregående år då ett nytt boende har öppnat i Järva.

I regionen finns fyra profilboenden med sammanlagt 85 platser med inriktningarna psykiatri och särskild demens. Profilboenden ingår inte i valfrihetssystemet. Regionen ser vissa svårigheter i att hitta lämpligt boende för äldre personer med neuropsykiatriska

funktionsnedsättningar samt för personer med frontallobsdemens med utåtagerande beteende. Det finns också utmaningar i att hitta lämpligt boende för äldre personer i hemlöshet som har missbruksproblematik eller andra specifika behov och personer i åldersgruppen yngre äldre med komplexa svårigheter så som psykisk ohälsa och samlarbeteende. Regionen ser även framtida behov av profilboende för personer med demens i tidig ålder.

Efter avvecklingen av Skolörtens servicehus finns ett servicehus med 76 platser kvar i regionen i Järva.

Regionen ser en ökning av antalet äldre med biståndsbeslut från äldreomsorgen i form av HVB-hem, även antalet äldre med insatsen stödboende har ökat något. Däremot har insatsen SHIS minskat med en placering. SHIS erbjuder boende för stockholmare som av ekonomiska eller sociala skäl hamnat utanför den ordinarie bostadsmarknaden. Behoven ser olika ut mellan stadsdelsområdena inom regionen.

Seniorbostäder

Det är angeläget med en fortsatt utveckling av seniorbostäder, i olika upplåtelseformer, som ett led i att senarelägga behovet av äldreomsorg. Regionen vill särskilt lyfta vikten av att det är möjligt för äldre att bo i dessa seniorbostäder. För äldre är viktiga faktorer hyreskostnaden, närhet till primärvård, tillgång till hemtjänst och andra aktiviteter.

I Hässelby-Vällingby finns flera seniorboenden i olika upplåtelseformer. I anslutning till två av dessa finns aktivitetscenter i kommunal regi. Ytterligare ett aktivitetscenter är beläget i Vällingby centrum, även detta i kommunal regi.

Behov av ombyggnationer, större investeringar eller avvecklingar
Inom regionen finns inga beslutade ombyggnationer, investeringar eller avvecklingar av vård- och omsorgsboende. Dialog förs kontinuerligt med Micasa avseende vård- och omsorgsboenden i egen regi. Regionen vill framhålla vikten av en långsiktig planering för upprustning och renowing.

I Hässelby-Vällingby är Skolörtens servicehus under avveckling. Hyresavtalets uppsägningstid löper till hösten 2026 och avvecklingen sker succesivt i takt med att de äldre flyttar ut. Nämnden ser gärna att fastigheten även fortsättningsvis riktas mot målgruppen äldre i form av olika boendeanternativ såsom seniorbostäder och vård- och omsorgsboende, hemtjänstlokal samt aktivitetscenter eller träfflokaler för äldre.

I Hässelby-Vällingby finns planer för två nya vård- och omsorgsboenden. I detaljplanen för Riddersvik planeras för ett vård- och omsorgsboende med 60 platser. Kommunfullmäktige beräknas besluta om detaljplanen under 2025. I en detaljplan för Hemsamariten i Råcksta planeras för ett vård- och omsorgsboende med 80 platser. Stadsbyggnadsnämnden beräknas ta beslut om antagande i september 2025.

Förutsatt att planerad nybyggnation genomförs bedöms behovet av platser inom vård- och omsorgsboende vara täckt större delen av planperioden. Ytterligare boenden behöver dock tillkomma för att det prognosticerade behovet ska vara täckt ända fram till 2050.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för individ och familj tillsammans med representanter från Bromma och Järva stadsdelsförvaltningar.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd godkänner region Västerorts boendeplan 2025-2050 för äldre avseende de delar som gäller Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd.

Gunilla Ekstrand
Stadsdelsdirektör
Hässelby-Vällingby
stadsdelsförvaltning

Marie Lissäng
Avdelningschef
Hässelby-Vällingby
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Regional boendeplan för äldre 2026 med utblick mot 2050 region västerort.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Ekstrand, Stadsdelsdirektör	2025-03-03
Marie Lissäng, Avdelningschef	2025-03-03